

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

เทศบาลนคร ก ได้มีหนังสือที่ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอหารือ แนวทางการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กรณีผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ใดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ออกคำแนะนำ หรือออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขตามมาตรา ๔๕

๒. กรณีที่มีการใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการวินิจฉัยอุทธรณ์

๓. ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เรื่อง การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ว่าการนิคม

๔. ผู้ว่าการนิคมจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือไม่ และหากการนิคมอุตสาหกรรมอยู่ในพื้นที่ท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่ง จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นอย่างไร

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้จัดการประชุมปรึกษาหารือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้กรมอนามัยดำเนินการรวบรวมประเด็นปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งให้การนิคมอุตสาหกรรมเพื่อหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นต่อไป โดยการนิคมอุตสาหกรรมได้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตอบข้อหารือแนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ขอบเขตการใช้อำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๔๒ แห่ง พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ การดำเนินการหรือการกระทำใดของผู้ประกอบอุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ภายในนิคมอุตสาหกรรมหากกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการต้องได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นหรือต้องจดทะเบียนหรือแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าวก่อน ให้ถือว่าผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ ฯลฯ ตามกฎหมายดังกล่าว รวมถึงบรรดาการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการอนุมัติ ฯลฯ ทั้งหมดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เช่น การตรวจสอบข้อเท็จจริง

การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ที่ประสงค์จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการพาณิชย์กรรม

๒. อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตาม พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ได้กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวไม่ว่ากฎหมายนั้นจะเรียกชื่อว่าอะไร เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนั้น ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายจึงเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยผลของบทบัญญัติดังกล่าวโดยไม่จำเป็นต้องได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นอีก รวมทั้งมีอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย

๓. การเก็บอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ตามมาตรา ๔๒/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบหรือรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๑ ให้การนิคมอุตสาหกรรมมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายหรือค่าอื่นใดที่กฎหมาย ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ และให้นำส่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายหรือค่าอื่นใดนั้น โดยวิธีการนำส่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ได้ตกลงกัน และความในวรรคสองกำหนดให้การนิคมอุตสาหกรรม มีอำนาจในการเรียกเก็บค่าบริการในการดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ ตามอัตราที่คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนดแต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละสิบของอัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ และให้ค่าบริการนั้นเป็นรายได้ของการนิคมอุตสาหกรรม ดังนั้น การนิคมอุตสาหกรรมมีอำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ แทนหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการเก็บ โดยการนิคมอุตสาหกรรม จะต้องนำส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ที่เรียกเก็บทั้งหมดนั้นให้แก่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเรียกเก็บต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ตกลงกัน และการนิคมอุตสาหกรรมมีอำนาจเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมในการดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมาย ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ได้เพื่อเป็นรายได้ของการนิคมอุตสาหกรรม

สำหรับกรณี การจัดเก็บ และการส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ตามมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ในกรณีที่นิคมอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายมากกว่าหนึ่งองค์กร เห็นว่า เมื่อมาตรา ๔๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ได้กำหนดให้การอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ หรือรับจดทะเบียนหนังสือรับแจ้ง ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หากในกรณีที่พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายมากกว่าหนึ่งองค์กรหรือแต่ละองค์กร มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุมัติ ฯลฯ หรือกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ฯลฯ ไว้แตกต่างกัน ในทางปฏิบัติการนิคมอุตสาหกรรมและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถใช้กลไกทางการบริหารราชการในการทำความเข้าใจร่วมกันว่าจะอาศัยหลักเกณฑ์หรืออัตราค่าธรรมเนียมของหน่วยงานของรัฐใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานได้ และหากการนิคมอุตสาหกรรมได้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ ตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐใดแล้วย่อมต้องนำส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นต่อไปตามที่มาตรา ๔๒/๒ วรรคหนึ่งกำหนดไว้

๔. อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุมัติ การอนุญาต การออกใบอนุญาต การให้ความเห็นชอบ หรือการรับจดทะเบียนหรือการรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยมีได้กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์บรรดาคำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินการอนุมัติ ฯลฯ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นไว้ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จึงเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือจากอำนาจตามที่กำหนดในมาตรา ๔๒ ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ด้วยเหตุนี้ อำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการอนุมัติ ฯลฯ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น จึงเป็นอำนาจของผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคณะกรรมการที่มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นที่จะเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายจึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการอนุมัติ ฯลฯ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ธันวาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

